

СТАНІСЛАВСЬКЕ СЛОВО

ВИХОДИТЬ ТРИЧІ В ТИЖДЕНЬ

Рік II.

Станиславів, п'ятниця 10 квітня 1942.

Ч. 40 (81).

ЗА ГРОМАДЯНСЬКУ МОРАЛЬ

На запит, що ім у Львові найбільш подобається, всі приїжджі з поза Галичини українці одночасно заявляють: українська поліція, а потім ще український театр. Всі згадують, що Українська Поліція услужна і вважана і ми тільки, що Українська Поліція за короткий час свого існування здобула собі таку добру славу. А доводиться їй працювати в нелегких умовах. Ось комендант поліційної стійки в містечку Б. пише нам: „Працювати тяжко, бо наші люди думають, що коли мають заслуги, то вже можна ім і самогонку гонити, а нарешті краси“. Цей комендант, що має цивільну відвагу боротися з цим лихом, заслугув на повне признання. І хоч Українська Поліція вважана і чинна, то ми кажемо: тут в тій боротьбі з назадництвом, будьте тверді і безоглядні!

Але сама Поліція тут не може всього зробити, хоч до спрэности, обовязковості й охоти боротися з лихом у нашої поліції, ми маємо довіру. Тут справу треба поставити на ширшу площину, — площину громадянської моралі. Згори застерігаємося, що не хочемо ширити альтернативних настроїв, ні дошукуватися підні на сонці. Навпаки, ми вважаємо, що український загал, не вважаючи на дуже тяжкі життєві умовини, чесно виповняє громадянські обовязки, українське життя під проводом Комітетів розвивається в трудних восьмін умовах надзвичайно. Але ми вважаємо, що обовязком журналіста є представляти не лише ясні сторони національного життя, але й ті, і думаемо, що лихо треба покривати і здушувати в зародку, бо ясно, коли воно розростеться, боротьба з ним буде вже трудніша.

Всяке наживництво — погана річ, але вже найпоганіше це наживни-

цтво, що спекулює на патріотизмі громадян. Коли в Східній Україні волочаться по селях ріжні „націоналістичні“ дурисвіти і пройдисвіти, які вимагають від найвінших і добросердінних селян сала, борошна і т. д., говорячи, що це вони збирають „на Мельника“, коли тут фабрикани самохонки своє брудне наживництво хочуть прикривати патріотизмом — то це вже переступає всяких меж і громадянство мусить тут сказати своє рішуче слово.

Ми сказали, що сама поліційна боротьба тут не поможе. Тут мусить прийти з допомогою гостра поставка цілого громадянства.

Передусім в моральній поставі громадянства мусить зникнути всякі залишки „аморального волонтерізму“, котрій є власне й глибокою причиною, що викликала це лихо. А моральність затирає різницю між злом і добром, приличністю й безличностю, між тим, що дозволене і недозволене. „Хочу“ — він заміняє в поняттях розперезаного анархізму — „мені хочеться“, а щоб осiąгнути це, що „мені хочеться“, добре всі дороги, бо „ціль освячує засоби“.

Цьому треба покласти кінець! Громадянству, а в першу чергу молоді, треба прищепити засаду, що не аморальність, але моральність має бути підставою громадянського життя і що до великих, чесних цілей доходить лише чесною дорогою. Треба поставити як фундамент нашого життя засаду, що чесним громадянином може бути лише ті, що є чесним в кожному поступовінні, суспільнім чи приватнім, в кожній ситуації, все і всюди. Лиш заснована на такім фундаменті громадська будівля буде міцною і тривалою.

М-р ОСІП ГУБЧАК

Англійські побоювання за Португалію

Львівський кореспондент північного щоденника „Ді Тат“ звітє, що війні не мають напіврівні обидві Португалії. На великий випадок чисельність в Львові з цим, що настає тісніше зв'язки Португалії об Еспанію. Це являється для Англії чимсь дуже невіроятним. (тв).

Боєвий стан Італії

Італійський міністр оборони Тріверізіо, що годовою четвою уряду Італії тає в довести армію до можливого найбільшого числа. Передбачується стан армії на 250 тисяч живів. Ударення армії стало дійсне в порівнянні зі становищем під час війни, але все ж таки робиться не дільш заходи в тому напрямі.

Це ще тільки початок

В почутті виничайної вищоти Японії, а передусім її флоту над противником, один військовий сказав між іншими такі слова: „Дотеперішні певні алані усвідомлені на морі з тільки початком і тепер ще й прийде час, коли японська флота покаже свою могутність“. Коли прирівняємо цей вислів — новий вірі і почуття вищоти з голосами з противного табору, то покажеться, що в серед англо-американців панує цілковите пригноблення. Один з кандидатів на становище президента З'єднаних Держав сказав таке: Я бачу нині, що наш військовий провід зовсім не дописує, що праця нашого господарського уряду

бу не йде якслід, що надія на країнний світ і лад во війні — зовсім пропала. З офіційних голосів в Токіо годиться ще привести ось таку заяву: „Японські кораблі та летувці ескадри є готові всюди так іншити ворога, де він буде відсутні. І то не тільки на водах Тихого Океану, але також, як цього буде потрібно, на всіх водах світу“.

Це є заповідь дейкої зміни в дотеперішніх веденнях війни, але обмежувалося вправді до великих, але тільки західних тихоокеанських просторів. Японія свідома цього, що сила Америки ще не зломана і не вільно її недопинувати.

Німецькі летючки в Індії

Англійський міністер Кріс веде в делі переговори з представниками індійського народу в сиріві зміні політичного ладу Індії. Він відбудув вже цілий ряд разом, між іншими з Гандієм та з представниками індійських музулман. Про що розмовляв та про майбутній улад Індії обіцав Кріс сказати журналістам на найближчій пресовій конференції. Але дотепер якось ще цеї конференції не відбулося та жодних заповідженіх ре-

веляцій не дав. Тимчасом одна англійська газета привнесла цікаву вістку, що Німеччина розкинула в останніх днях на цілій Індії летючки, в яких відкрила всі таємні плани Англії відносно Індії. Англійський часопис стверджує, що німцям удається довідатися про англійські плани в справі Індії, хоча це виглядає неправдоподібно, бо про них знали тільки члени англійського кабінету та уради британських доміній.

ЛЯВАЛЬ ЗНОВУ НА ОВИДІ

Після програної війни з Німеччиною в літі 1940 року міністром загравничих справ нового уряду, що його утворив Петен з осідком у Вінні, був Лявалль. Але тому, що він заступав в уряді наприям політики ворожий Німеччині, пробув він на своїм становищі тільки до грудня 1940 року. Тевер Лявалль знову зявився у Вінні та верхів розмову з Петеном, Дарланом та іншими чоловіками людьми теперішнього уряду. Поява Ляvalli в Вінні стала сенсацією дня. Почали кружлити різні поголоски та згадки. У всіх цих голосах громадської опінії слідне за-

доволіти та підкреслення додатного значення появі Ляvalli та його розмов з Петеном. Чи йде вро повернутися Лявалль до уряду, чи про що інше, дотепер невідомо. В тій справі чекають в Німеччині урядового комунікату.

Картки в Америці

Америка щораз більше донікульно відчуває війну. Американське населення починає переконуватися, що таке картки на рівні предметів щоденного вживання, з яких американці сміялися. Американський уряд контроліє ці приготовляє американське громадянство на введення карток на одяги. Ситуація в текстильному промислі настільки загострилася, що американський уряд підготував рапортанізацію предметів одягу. Також вийшов розпорядок про заборону продукувати алкоголь з цукру. Алкоголь потрібний для різних галузей промислу буде продукувати з меласи, з вина, зі збіжжя та іншої сировини. Великі труднощі настали у шоколадному промислі. В трьох перших місяцях цього року імпорт какао в порівнянні з тим самим часом в минулому році вдавав з 886 тисяч мішків на 203 тисячі мішків, тобто знишився на 77 %. Всі ці труднощі американці пояснюють у першу чергу відсутністю відновленої кількості корабельного топлива, а далі — очевидно втратою пребагатих джерел сировин та продуктів на Філіппінах та в Голландських Індіях. (тв).

Сербія признається до Європи

В перші роковини приступлення Вігоєславії до Пакту Тріох, сербський прем'єр Недіч виголосив промову, в якій згадав трагічну сербську політику з весни 1941 р. Ця політика сприяла сербському народу в підніжжя кінту, на який він вступив 25 березня, приступчи до Пакту Тріох, на шахах війни для інтересів Англії, а тим самим на шахах, що вів його до катастрофи. Недіч стверджував, що Сербія пішла на службу англійських інтересів на Балкані і в тому причини йї недолі. Приступлення бувши югославської держави до Пакту Тріох було 6 залежність, ненарушність кордонів краю та охоронювало інтереси сербського народу. Гробокопателі сербського народу Чернігіль та жидівсько-християнська чайфія, вводили в себе перед історією вину за те, що 2 дні пізніше вивули народ у війну, насідком якої під держава перестала існувати. На привінні своїх

вровні заявили Недіч, що сербський народ належить до європейського континенту і тому мусить призвати до Нової Європи від проводом Держав Осі. Чому Англія дала Советам Іран?

У Львові признають уже вітвірто, що Англія була примушена залишити Іран вже до Перської затоки. Марш советських військ на відень та південний-схід Ірану викликає великі заворушення серед усіх народів Близького й Середнього Сходу. Всі здають собі справу, що це черговий вітстрофальна дипломатична військова програма Англії. Англія була просто слаба, щоб опертися шантажом Советів. Крім того загрозливе положення в Індіях та на близькому Сході в північній Африці вже Англія відділила свої війська з Ірану, щоб посилити інші інші фронти. Завдяки цьому користується величезною союзник Англії та Америки (тв).

**Звідомлення Верховної Команди
З Головою Національного Фронту 8 квітня 1942 р.**

Верховна Команда Збройних Сил повідомляє:

На східному фронті успішно проведено наступи в поодиноких місцях. На багатьох відтинках фронту ворог повторив свої безуспішні атаки.

В Північній Африці на південний схід від Меклі відкинуто англійські сили. Вночі на 7 квітня бомбардовано англійську морську базу Александрію. В портових узлістюваннях повсталі великі шкоди. Повітряні атаки сильних німецьких відділів бойової, стрімко-підної і ловецької авіації були спрямовані проти портових та постачальних узлістювань Лавалети, проти складу торпед в Каль-Франа та проти англійських летовищ на острові Мальти. В гаванях, портових будинках та довгих узлістюваннях повсталі великі пожежі. Легкий британський кружлик, що лежав в доку, одержав кілька разів бомбові поцілки.

Як подано в надзвичайному звідомленні, німецькі підводні човни затонили в Англії 16 кораблів, разом на 104 тис. тон водомістоти, в тому числі перед американськими побережжями, а 3 перед Африканським.

Легкі німецькі морські сили знищили в Скагераку дуже число норвезьких кораблів, які залишили англійським урядом, знаходився в одній шведській порті та старались від командової англійської кавітанії пробитися до Англії. У кінці нападу німецьких розвідчиків суден затонуло 5 кораблів на 26 тис. 674 тон водомістоти, а летувство затонуло ще один корабель на 6.305 тонн водомістоти, 2 кораблі втекли перед знищеним та подалися знову на шведські територіальні води.

Останньою ночі німецькі бойові літаки застукували важливий постачальний порт та довгі візантії при горі Гелле.

Зауважено великі пожежі. При осадах німецьких підводних човнів на Атлантику спеціально віданічилось човно капітана корвета Мертена. Вночі на 7 квітня обер-лейтенант Вольтерсдорф осігнув десантну піччу повітряну перемогу.

Мир М. Середок

На руїнах Св. Лаври в Києві

Вже сонце знаєлося високо, бо лютій хороз почав в очах тануті-зиняти, залишаючи по собі хорі плями на кільцевих хідниках, що роється від пішоходів. Чух на вулицях Києва збільшується. Кожний хоче виглянути з неокаленою поменіжкою на сонячне сінко, щоб пройтися по вулиці кважостарої вічно молодої столиці, що своїм малюнчастим положенням і красою кошного до себе приваблює. Грають метафори. Малі підлітки голoseмо викривують на рогах вулиць — «заніброси» — «Cervante», «Honvedy», «спічка» і т. ін. Затрихуючись на хвилину в купу десять «Honvedi» та коробку «спічок» й рівночасно питав в халого «пашана», як іх там називають, про найпростішу дорогу на Петербург.

Перейдете через Галицьку візницю в Шевченківський Бульвар до Вел. Володимирської, вниз на Хрестатів, а та недалеко Духів під гору й проїде до Лаври — відмінна мені чиста болтацькою смуглавий відліт. Шуґаюти авті, рідше побренюють трактарі, що обслуговують лінію в найкочівніших потребах урядів та робітників. Зажало електричної енергії й посторонні особи нускати більше зумівати своєї власної в ходіти пішки.

3 поглядів німецькі треси на українське право

Одна німецька газета висловлює такий погляд на форхування правних відносин в Україні: Не тільки все право відповідає польсько-литовській державі, але теж і в Україні право засновано на уладу села. Було під німецьким вадивом. В 14 столітті основувано на німецьким правом нові оселі на західноукраїнських землях, себто в Галичині та в Холмщині, а вже в 15 столітті навіть новоосновані села перейшли на німецьке право. Щойно в 16 столітті прийшло до зміщення основних ріжниць між німецьким і польсько-українським правом. Вправді задержано — нині дальше автор статті — владу вільта, але вона залишила щораз то більшого обмеження від

вана дідича. Всі міста, які повсталі в Україні, завдачують свій початок німецькому праву, бо — як думав автор статті — передтим це було перед 14 століттям існувало в Україні жодні міста в європейській значенні, це значить з ясно окресленим обличчям і формою ладу. Це були ради оселі торговців та промисловців, що мають відріжались від сільського оточення. Ще в 17 і 18 столітті українські міста управлялися німецьким правом. Автор каже, що те саме відноситься і до судівництва. Щойно коли Україну залишила Росія, знищено діяння німецького права, яке таким чином проприяло в Україні 500 років.

У неволі в союзників

Поляки роблять старання через «Червоний Хрест», щоб видобути з російської неволі 8 тисяч польських офіцірів, яких большевики вивезли з наших та білоруських західних земель. Коли советський уряд взагалі відtagався дати якісь будь інформації про польських залишників, з яких вже багато певно є живі, тоді представник «Червоного Хреста» западав дозволу відвідати по-

шукувані особи. Треба зазначити, що советський уряд вже перед тим зобов'язався був перед англійським урядом випустити полонених на волю. Акція йде далі за «всіми вивезеними польськими, яких нараховують на 1.500.000 осіб». В наслідок заходів польських чинників в Лондону устійною прізвищою «ФЮ» тисяч осіб. Про решту 1.200.000 загинув слід.

З далекосхідного фронту

Англійці ведаються перед іонінським наступом, хоча ставлять залишти опір. Вони були змушені залишити Проме та відступити на північ. Іонінським почастило в міжчасі зробити корський десант біля Якіа, місцевості поділеної в Західній Бірмі, недалеко індійської границі. Якіа лежить у віддалі одної години лету літаком до Калькути. Заняття Якіа означає теж загрозу з боку і ззаду для англійців на бірманському фронті. Таким чином мають не тільки нову повітряну базу, але також точку опору для морських сил, які починають чимраз сильноше оперувати в Бенгальській затоці.

За останніми звідомленнями участь в операціях беруть і австрійські підводні човни. Японське летувство атакує дальнє Кольомбо, головне місто Цейлону, а також порт Дарвін в Австра-

лії, та знищило зовсім два летовища на китайськіх фронтах. Бой в Бірмі і на Філіппінах тривають з невідомою силовою. Ціла Суматра знайшла в іонінських руках. Загалом взято на цілім острові в полон 3.100 жовнірів, з того 300 англійців і 1000 голландців.

Продовження рибальської угоди

Як повідомляють офіційно з Куйбішева, советсько-японський рибальський договір заключений 1928 р. продовжено на один рік. Відповідний протокол підписано з советською стороною заступником комісара зовнішніх справ Вишніцьким, з японською генералом Татекава. Подроби договору менш-менш такі самі, як були на 1941 рік.

Бригада й дас згоду оглянути в середині — будинки, що залишились, саму руїну, подвір'я, двінницю, трапези, черничі келії. Оглядаю й зором відвідуючи в кожну стіну, в кожний куточек, звідкіль бе стариною. Став під двінницею, й зиркнув угору. Шанка злітає, щоб дотягнути зором вершка двінниці Київської Лаври. Стойть самітина без свято-Успенської Лаври, що в її ногах грузами й порохом лягла, падаючи жертвою вандалською руки... Переді мною куна каміння й грузу з святыні, що заступала собою грецький Афон. Тут же в XI столітті зосереджувалася письменність. Тут віками перебували українські анахорети, подвижники, ченчи, преподобні отці, святителі.

Тут подвізався дівірський священик князя Ярослава Мудрого, пізніше перший Митрополит, з роду українського ГАРІОН. У цих печерах молився український аскет, преподобний Антоній, що приніс єди Чернечу думку з Атону й перетонивши її на староукраїнську, дав початок організації українських монастирів.

Аж просто не хочеться вірити, що Київовечерська Лавра збурує, але, але сумна дійсність наглядно переконує, що так...

Чайже в цій нашій пантеоні творилася століттями наша історія, культура, література... З Київовечерської Лаври вийшли славні проповідники Ілларион

..Президент світу" Рузвельт впихається до Індії

Лондонська інформаційна служба повідомляє, що підполковника Левіса Джонсона іменовано особистим заступником Рузвельта в Індії.

Цією вісткою потверджує Лондон інформації, які надійшли кілька днів тому з Вашингтону, згідно з якими «президент світу» Рузвельт, зловивши на гачок покинуту англійською метрополією Австралію, встравав тепер і в справи Індії. (ті).

Життя в Ленінграді

«Про життя в Ленінграді масно мало повідомлень», пише часопис «Журнал це Деба». Але наші уявлення про життя в цьому 3-мільйоновому місті, якому бракує харчів та ліків, де на ділі почикали всі віконні шиби і де майже від 6-ти місяців напуск особливо гостра зима, всі отці наші уявляють підтверджуються словами утікачів, які прибули до Фінляндії. Мешканці Ленінграду живуть у льохах, де одна маленька під ледве вдержує температуру малошо вижку від точкої замерзання. Малі принася харчів, які ще осталися, зберігають для військових частин та робітниць. А ренти цивільного населення засуджена на повільне вимиряння. (ті).

Творення хорватської армії

Поглавник Іларіон підписав закон про утворення хорватської армії. Всі збройна сила Хорватії буде ділітися на нормальну армію та формaciю «Устани». Жандармерія є складовою частиною армії. Служба у війську належить до почесних обов'язків та є доступна тільки для бездоганних громадян. Обов'язок служби у війську починається з 19 роком життя, кінчується на 50-ім.

Хорватський посол в Берліні др. Будак зложив 26. ц. в. вінок під пам'ятником подагрих. Пому товаришів хорватського військового аташе адмірал Екцин. По цім акті хорватський консул враз з міським комісаром Берліна генералом лейтенантом фон Газе відбрав дефіліаду почесної компанії.

Данські добровольці у Фінляндії

Частина данського легіону добровольців прибула до Фінляндії. Це вновінні вишколені воїни, з яких 80 проц. брали вже участь у зимовій війні.

ріон, богомольний аскет Теодосій, літописець «Временних літ» Нестор. Лавра ввесь час була зразком християнської культури в Україні й промінювала на всі інші слов'янські землі, передусім на північну Московію, з якої нападав і руйнував Київ А. Боголюбський. І врешті його потомок, Червоний Сталін, доконав хижакського діла свого попередника.

Лавра збурує рукою відвічного ворога України — Москви. В гружах і повелі валаються розкинні, понищенні, староукраїнсько-візантійські іконописи, мозаїки... Мозаїку й фрески, відвічні святі каміння храму, церковні лаврські оздоби, книги й цілі вікові дій робіт української нації, — все, «все несні рознесли», щоб нічого не залишилося для пізніших нападків козацької нації...

Микола схилився я, й сум глибокий огорнув душу, а серці ще більша пробудилась ляль до ворога, який відвічно нас грабив і відвічно руйнував тільки наші domi й храми...

Не можна спокійно дивитися на такі святі руїни, як Лавра...

Київ, як центр у X—XII в. в., був піблевішим містом у всій східній Європі, був тодішнім суперником Візантійського Царгороду. Тут культура наших предків стала атракцією тодішньої Європи й Сходу. Найбільшим духовним розсадником у тодішньому

Українські керівники З. У.

У дніах 20, 21 і 22 березня ц. р., обласний інспектор Поліції увійшов в град в округах Тернопіль, Бережани і Чортків керівників повітових станиць Земельного Уряду. У офіційному вирядженні в уряд українських керівників цих станиць наведено участь: керівник Земельного Уряду у Львові (Der Leiter des Landamtes Lemberg), окружні старости, керівники С. Д., земельні інспектори, керівники німецьких урядів і голови Українського Комітету.

Повітові станиці обсаджені виключно колишніми керівниками повітів при окружних старостах на предложені Українського Комітету. Це без винятку люди, які або вже давши час управляли своїм повітом або які що найменше стоять у найтіснішому контакті з населенням і німецькою адміністрацією тих повітів.

Причиною створення цих урядів було передусім те, щоб українським селянам через їх власних земляків представити важливість їх становища та праці й постійною усвідомленою роботою, головно в найближчих тижнях і місяцях, засувати їм необхідність віддати у 100% свої сили.

Поширення адміністраційного апарату Земельного Уряду не лишило округи, але від тепер і на повіти, стало кінечне що й тому, що терен його праці збільшився видатно теж на найбагатшу під хліборобським оголдом Тернопільську область.

Близько 100.000 га хліборобської управної площи, котра дотепер не була управляна, призначили війти в союзнику на розпорядок Земельних Інспекторів селянам до обробки. Першим завданням Керівників повітових станиць на найближчі дні є тіжні с датами про те, щоб кожка надія землі, яка досілежала облагод, буде зворана й засівана. Запорукою успіху того великого завдання є те, що керівники повітових станиць є рівночасно референтами Земельного Комісарія В. Понітового Ландштірта і завдання тому мають важливість скількою з німецькою адміністрацією повіту спочасно ствердити та усунути всі труднощі, які виникнуть. Всім керівникам повітових станиць будуть додані солідні поемчики, які одержать від ікон, щоб звідти вийти в терен на села. Земельні інспектори

Києві буде Печерська Лавра, де переважалися греко-православні та переписувалися церковно-слов'янські книги, що авідільно розходилися по всій Україні й всіх її межах. На візирець Києво-печерської Лаври вітворилися культури осередки в тодішній Україні — в Луцьку, Володимирі Волинському, Галичі, Переяславі й у Холмі, ба навіть у північній Росії й во слов'янському світі.

Між Холмом і Києвом був досить складаний зважок. Цей найбільш на захід висунений форпост української християнської культури, заорувавши виключно на землях Київської Софії та Лаври. В Холмі в той час писалося багато церковних книг. Тут налаштували т. зв. Галицьку Біблію, написана приблизно 1282 р. пресвітером Юрієм.

Шлях з Холма через Володимир-Волинський Луцьк прямував просто на Київ до Св. Софії та Києво-Печерської Лаври. Існує навіть одна легенда, що київський подвижник Антоній, вертаючись з Афону до Києва, пад затриманим ділами чесноти в Холмщині в с. Курланськ, де в його честь побудовано церкву, її щорічно відвідувались таки 23 липня в. ст. величані відвісти. Києво-Печерська Лавра промінювала в найбільших закутках України.

Хоч сонце стояло в полузді, кидаячи яскіні свої проміння, то після

у окружних містах одержати на запорядок дистрикту особові самоходи і зможуть у найкоротшому часі обійтися свої повіти і там, де виникнуть якісь спеціальні труднощі, зможуть своєю особистою інтервенцією прийти з помічю керівникам повітових станиць.

Друге завдання керівників повітових станиць у тому, що при реактивуванню великих хліборобських варстватів завданням своєму знанню місцевих умов і дослідові будуть дораджувати земельним Інспекторам та керувати працею в повіті.

Велике завдання Земельних Урядів перевести упорядкування ріллі вже сьогодні є підготоване і уточнене. У розвязці цієї важливої праці у найбільшому відмінні теж участь і керівники повітових станиць. Обласний інспектор підкреслив передусім то, що керівники повітових станиць повинні у своїй діяльності завжди пам'ятати, що на тому терені, який Фірер включив у межі інтересів Німеччини, лише той селанін може залишитися й користуватися господарськими та соціальними уdogdennimi, які вже сьогодні, у час найважчої історичної вирини хвилини, якнайкраще управляє свою ріллю й поступає згідно з запоряджаннями німецької влади по своїй найкращій волі й знанию.

На закінчення офіційного уведення в уряд керівників повітових станиць земельні інспектори обговорили з вищою вітчизнені роботи і дали їм перші вказівки. (тн.)

ДТИ ВІДІРВАНІ ВІД СВОЇХ БАТЬКІВ

Історія повторюється. Колись татари та турки набігали на Україну, зловили і забирали з собою малі діти та виховували їх по своєму на яничарів. Те саме робили й большевики в Галичині. Вони забирали від батьків іхніх маленьких дітей і вивозили в "іноземні" на комуністичне виховання. Після втечі большевиків з Коломиї залишилось тут десятка чи кілька дітів, що їх привезли були НКВД-ети. Вони находити тепер в українському притулі в Коломні. вул. Ратушна ч. 72.

На підставі привагідних папірчиків та розпитів усталено список тих дітей: 1. Горкавчук Нікола. 2. Досекакевич Михайліло, 3. Филип Юрко. 4. Желаняк Юр-

таких підвідин у вас химоволі потемніє в очах... Вас просто отортав глибокий жаль і смуток, й настрій химоволі стає мізорини...

Адже ж ніхто собі інакше не уявляє досі Києва без Лаври чи скоріш, Софії. Не жаль так є. Лавра Печерська в Києві зірвана большевицькою міною, т. зв. "модернізмом" вибухена в потітря. Цей большевицький "модернізм" багато ран залишив по собі в столиці України — Києві.

Крім Лаври перестало існувати 23 головних соборних церкви, по яких залишилися тільки назви. Між ними немає в Києві славного Михайлівського Монастиря та Десятинної Церкви, що поруч Софійського Собору й Печерської Лаври були однакові віком. Як залишив хені директор Музею при Соборі св. Софії, п. Потенко, що з тих груп можна буде ново реставрувати ту саму Лавру.

Може й так. А скільки ж то в нас є національних руйнів, що ніколи жодним способом вже не відреставруються, а залишиться тільки в пам'яті прийденних поколінь. Наслідуючи зановіти і чи тих, що будували Києво-Печерський Монастир, Десятинну Церкву та Софійський Собор, а тоді навіть здивиться ще крачу Лавру.

Київське Духовенство осуджує большевиків

Звільнення України від большевиків дозволило також відкрити двері церков та знову почуті голос давонів. Українська Церква пробудилася до нового життя та одержала змогу без перешкод розвиватися. Про це свідчить недавна декларація кількох єпископів в Україні, яку під українська преса помістила на головних місцях, та яку українська громадянська думка прийняла з признанням та сatisfactionю. Іduчи за тим, зразком оголосило українське духовенство Києва декларацію в гамошному "Новому Українському Слові", в якій дикуються за звільнення та гостро осуджуються Сталіна. Декларація є цього замісту: "Ми члени і представники української Автокефальної Православної Церкви у звільненій Україні уважаємо за свій святій обов'язок, з уваги на брехливі відомості, які совети поширюють в загадничій пресі про 'советський рай' та вільність вірісповідань, дати світові свідоцтво правди. Під час советського панування з демоном Сталіном на чолі, терпіла наша Церква таке тяжке праніження та переслідування, що це видіється просто пеймовіре. Факт, що наша Церква, яка мала більше, ніж 30 єпископів та приблизно 3000 духовенства, осталася сьогодні (за винятком західно-українських земель) без єпископів та з лідерів 10-ма священиками, є найкращим доказом большевицького захищання. Факт, що наша Церква втратила перед відступом большевицькі шляхи єпископат, все духовенство та сотки тисяч вірних внаслідок заслань та катування у большевицьких камерах тортур, підкresлює свідоцтво правди про підтажчі, нечувані в історії большевицькі переслідування.

Звільнення України непереможною армією, очолюваною геніальним Фірером Адольфом Гітлером, дало змогу тільки малі групи священиків, які немов чудом остали між живими, діяти вірними Богу в нашій, зрозумілій нам мові за звільнення від ненависного

ко. 5. Данильчук Віра, 6. Гриць Іваєль, 7. Шварц Ганс, 8. Шварц Іда, 9. Линецька Ернеста. Був ще Данильчук Роман та номер.

Мати Линецької довідалася, що в Коломні є діти, забрані НКВД-истами, приїхала в Маріуполь і забрала свою донечку. Мати Іринки розповідає, що не могла заплатити поставки і тому большевики пішли від неї в Росію на примусову працю, а дитину вивезли невідомо куди. Тепер вона вернулася і щаслива, що віднайшла свою донечку в Коломні. — Ганс Шварц і Іда Шварц, є брати та сестричка: ще перед роком говорили вони по німецькі. Не дивлячись на всілякі заходи не можна буде віднайти їхніх батьків, аїв когось з їхньої родини. — Гриць Іваєль каже, що його тато і мама та дідуся в школі. З того виходило б, що є учительська дитина.

Крім того привезали НКВД-исти до Коломиї дітей з Городенщини, однаке без паперів документів, аїв паперів даних. Вдалося тільки з трудом записати їхні імена. Ось вони: 1) хлопчик Володимир. 2) дівчинка Маруся 1. 3) дівчинка Маруся 2. 4) дівчинка Олена і Ганка (це правдоподібно сестри, а їхні прізвища Володек).

Дні 4. V. 1941 привезли НКВД-исти і Станіславові оцих дітей: 1) Гіттер Альфред і Карла, Федорук С-Фія і Жаби, 2) Мазурек Марія, 4) Бурштинська Іванка, 5) Пометлов Осіна, 6) Бенкевич Володимир — Станіславів вул. Петра Скарка ч. 10, 7) Лазарук Станіслав — Станіславів. Ринок 22.

Між усімі звездами НКВД-истами в різних місцевостях дітими, немає ні одної живідської дитини.

Іншо хтось знає що, або догадував, що походження тих дітей: їхніх батьків або рідні, то зводить походження до відома Редакції "Воля Покуття" Коломиї, вул. Головна ч. 3.

Передплатники!

Передплата "Станіславівського Слові" на місці виносила:

при відборі в Книгарії 2.60 зол.

із доставкою доїв . . . 3.40 "

Передплату зголошувати усно, письменно, або телефонічно в Адміністрації "Станіславівського Слові": Станіславів, вул. Адольфа Гітлера ч. 19. (Українська Книгарня). Телефон ч. 18-63

большевизму. Відбудовуючи розвалені безбожними большевиками святыни, ми сповнені надії, що завжди вже матимемо змогу дикувати Всешипину за звільнення всіми голосами українців, в зрозумілій їому мові".

допис

3 життя Огиніїщини

Від часу існування в Огинії Делегатури товмачького П. К. появило життя Огиніїщини житієм руслом. Відновлено в деяких селах діяльність читальни "Просвіти", а після оснівання в Огинії Делегатури городенського УОК, відкрито в усіх селах району Огинії читальні УОТ. Головою Філії УОТ назначено директора української 7-кл. школи в Огинії, проф. Я. Лазарука. Негайно стала розвиватись освітня діяльність у районі. Заангажовано двох освітніх авторів до праці, що ведуть роботу на селах району, підготували вчителів читальних сільських школ Т. Шевченка, концерті, хори, ведучі аматорських гуртків, оркестри тощо. За короткий час у самій Огинії підготовлено двайльво двічі свята Шевченка, в дні 15. Шкільна молоді, а для старших старанням читальні. На цьому місці слід підкреслити велику працю дір. Лазарука, що підготував належно шкільний хор дітей. Також двайльво були вчителів підготовлені декламації дітей, святочна промова, скрипкове сольо та дні інсценізації "Тарас виступок" і "Тополя". Оба свята (рано для молоді, а посередині для батьків) закінчені національним гімном, залишили по собі якнайкращі враження, бо це перший раз в Огинії шкільна молодь пошанувала пам'ять Поета, бо за польських часів не було в Огинії української школи, а за большевицькі старанням читальні з Шевченком вчинили безбожника, комуніста, так що й саме свято не мало тоді національного характеру. В дні 22. III. відбулося свято в честь Кобаччя Україна заходом місцевої читальні УОТ. Тут знов, як у шкільному святі, душою і майстром цілого імпрези був дір. Лазарук. Хори виступили під управою районного організатора "Просвіти" п. Нескорака В. Святочну промову, глибоко обдуману, виголосив директор школи Лазарук Я., закликаючи присутніх до згоди, єдності й любові. П. Маларчук відклекав гарно поему Т. Шевченка п. з. "Кавказ", а уч. III кл. "Тарасову ніч". Після хорально-вокальній частини наступила інсценізація "Розаріті могили", підготовленої п. Бенешовою та виставленої з дію пис. Т. Шевченка "Назар Стодоля" з прольогом дір. школи Лазарука Я. На сцені виступили з удачними ролями пис. Марцінків І., Григорівна М., Григорівна І., Марцінків О. і Богак І. Свято закінчено національним гімном.

Громадинство розійшлося домів з в

НОВИНКИ

**10
КВІТНЯ
1942**

СЬОГОДНІ —
П'ЯТНИЦЯ: Інспектор при.
ЗАВТРА —
СУБОТА: Марка і Кир.
ПІСЛЯЗАВТРА —
НЕДІЛЯ: І. Томіца Ів. Л.

Делегація У. Ц. К. в Губернатора Вехтера. В середу дня 1. квітня Губернатор СС — Бригаденфірер др. Вехтер в присутності Шефа Уряду д-ра Льозінера, Керівника Відділу Внутрішнього Правління д-ра Бауера і Уповноваженого Шефа Преси Уряду привів делегацію представників Українських Комітетів, що відвідували попереднього дня у Львові. Він між ін. відмінив, що при відкритті гідру висловлено подику Німецьким Збройним Силам, які визволили Галичину і що українське населення ніколи не дало доказу, що воно готове визнати свою відчільність тісно співпрацюючи з німецькою владою і беззастережно винесеною дорученій їйм обов'язки. Губернатор др. Вехтер привів делегацію в імені Генералгубернатора і висловив прихильні подику за їх працю. Дальше заявив він, що приємно є юму ствердити, що українське населення винесло повне зрозуміння для заходів, які воно має познані після його визволення у під більшевицького армії. Всі познані висловили свої обов'язки, доложити як-найбільше зусиль, щоб осiąгнути остаточну мету, якою є знищення більшевицької небезпеки і відбудова нової Европи. (тв.)

Великденъ за часів більшевицької окупації. За час 23 місячної окупації Галичини більшевиками, діві приходилося відстікувати Великденъ у 1940 і 1941 роках. Незважаючи на політичний режим та більшевицьку протирелігійну агітку вікон християнської церкви з глибоким пістолем святували працівники Христового Воскресіння. Досить притати, що і шкільна молодь і робітники та селяни, як теж працююча інтелігенція масово брали участь у реколекціях, сповідалися та збудували більшою уважністю від звичайно, а куди більшою співвіднести і в скученні духа маніфестували свої релігійні почуття. Це буде преродина стихійна реакція на те все, що діялось довкруга: арешти, вивози, комуністична забріхана пропаганда та новий марзак духовного приточеного московсько-жиді-ським чоботом життя. Що більше. Відрядним авіацієм, яке маємо можна було спостерігати, був факт, що багато працівників із Сходу, зокрема жінок, приступали до святої сповіди і причастія, ба що більше, святили і свою паску під першою даючою цим доказ, що довголітня більшевицька небезпека ще не вбила в них — довголітніх соєвельних громадд — релігійності. Поруч цього були і то несподіяні вишадки утруднення перевізників свято-воскресінських богослужень, були вишадки шкіканування та переслідування священиків та вірих, а проте це не відструнгувало нікого; в цих тяжких, повних гори і важких переживань часах, всі вірюючі ще більше від звичайно гуртувались довкола своєї церкви, яка юді була єдиним національним збором проти гоніння, переслідування і вбивання здорових осіб стики і моралі. А бачали це більшевицькі вожаки — відійшли і бісільсько та ще більше посилювали антирелігійну пропаганду, що гостріше стосували репресії. Цо школах робили дозвіл серед молоді, стараючись відшукати тих, що були провідниками й в релігійних, антибільшевицьких демонстраціях. По інших установах у Великодні дні клаштівували збори і мітинги. А проте досагти їм якоговбудь уешку, здійснити стихію релігійно-національних почуттів народу — Ім не вдавалось. Великденъ — свято Воскресіння — свято перемоги добра над злом, свята над темністю і в більшевицькій дійсності був відсвяткований гідно і так як цього вимагала наша довголітня традиція.

Охоплення державного та безпаздничного майна. Згідно з розпорядком про забезпечення майна радицько-реїської держави та західження Губернатора дистрикту Галичини про охоплення домашньої споруди від 16. I. 1942 р., § 4 подається до відома: 1. Всі події меблів та всякого роду предметів домашнього урядження, що їх не набули через: а) купно від правно діячів місцевих власників за рахунок або

іншим поквітуванням, б) купно в промислових складах або меблевих вартах згідно фабриках, в) спадщину, г) видану через Міську Управу Станиславова або повітові старостви за поквітуванням, обов'язані ці предмети домашнього урядження негайно зголосити письменно в окружному старості в Станиславові — Господарський Уряд, станиця придбання меблів. 2. Предмети домашнього урядження в разумінні цього оголошення її усі предмети призначенні для урядження мешкань. 3. З днем опублікування цього оголошення забороняється вільна передача за гроші чи безплатно, шляхом заміни чи випозичення цих предметів домашнього урядження. 4. Кожний посадач, що вважає себе за власника названих дважностей, має притамані на погоділі для контролю вимагані від а) і г) докази власності. Станиця придбання меблів застерігає собі право розпорядимости движимостями.

Оіка Уряду Праці над умовими працівниками. До завдань Уряду Праці, поруч підшукування заняття фізичним робітником, належить також опік над умовими працівниками, котрах він старається спрямовувати до відповідних вартах праці. У Львівському Уряді Праці цими справами займаються урядники, що працюють у кімнаті ч. 113. До них належать умови працівники, охоплені за класифікацією Arbeitsamt-у професійними групами 25, 26 і 27. Сюди належать бровіві урядники, помічні канцелярійні сили, книgovолі, умови працівників приватних підприємств, самоуправи, сецесійних і державних інститутів, технічні працівники, майстри, дипломовані агрономи, городники з певним усом, учителі, мистці всякої роди (в тому жно й радіо), літерати, журналисти та правники. — Акція Уряду Праці в напрямі відшукати відповідний варта умовим працівникам дас позначені й задовільні висліди. Коли в серпні 1941 р. лишилося 10; зголошенах, яких було сотні, одержало працю, то вже в листопаді запотребування на умових працівників було більше, ніж подало, а почат у наступних місяцях востійно більш. В наслідок перебудови сусільного й господарського життя на нових основах деякі категорії працівників зможуть за якийсь час одержати працю у своєму званні через те, що ці зміни мусять іти по колі. Це відноситься передусім до учительства. Багато з них одержало працю в своєму званні у вселюдному й у фаховому шкільництві. Тих, що не дістались до шкільництва, затруднюються у інших ділянках праці. Таким способом розвине питання безробітніх учителів, які працюють у управителіми дімів, перевізниками, броворівні силами. Уряд Праці сподіється таємні працівники, котрі не можуть вже працювати чи то через старші віки, чи через упадок сил виплачує їм допомогу від 3—4 зол. денно. Величезний попит є на всіх родів технічні сили, яких годі настарчить. Це зумовлене розбудовою господарського життя, яку переродиться в величезним розмаком. Великі можливості праці мають теж бровіві сили, головно книgovoli, котрі через Уряд Праці швидко находять заняття. Уряд Праці сповідає отже велике завдання як в середніх у підшукуванні відповідного завдання умовим працівникам, котрих затруднює або в іх професії, або дас іншу працю, яка відповідає їх званню й уміlostям.

Торг на коні здерганий. Запорізьком Губернатора забороняється на терені дистрикту Галичина відбувати торги на коні від 5 квітня до 10 травня ц. р. Хто виступить проти того запорядку, буде покараний гривною до 1.000 або у випадку, коли не можна буде й стягнути, арештом до девінці місяців.

Складання зізнань до комунальних податків. На підставі § 84 закону про тимчасове урегулювання комунальних фінансів із дні 11 серпня 1923 р. (Ден. законів П. Р. з 1936 р., ч. 62, від 454) залижую слідуюче: 1. Усі особи — власники після або підпільно на терені міста Станиславова, з зобов'язані виповнити згідно з правою «діловідомі податкові зізнання (декларації) та подати Управі міста (вул. Губернаторська ч. 31, кімната ч. 2) найпізноше до дні 15 квітня 1942. Формуларі видає Управа міста Станиславова безплатно. В жідівській дільниці други видає мешканці Жідівської Ради (Юденрат) вищовиці зізнання повинні жити зложити в бюро Жідівської Ради до дні 15 квітня 1942. Невиконання цього залиження буде каране. 2. Внески на зниження податку від після або зізвідчення від податку (в умовах наведених у § 84 з-6 податково-

го статуту) треба подати Управі міста перед 15 квітня 1942 разом із податковим зізнанням.

Машини для хліборобів. Надійшла весна й незабаром роапічуться весняні праці в полях. На поле вийдуть плуги з тракторами, які вже краще від в осені, коли було все знаше й зруйноване після війни. Станіславівські хлібороби виконують свою працю. Зокрема закінчить велика праця в машинно-тракторних станціях, які засновані большевиками здебільшого були обслуговувані некваліфікованими силами й були призначені побільше для пропагандистської цілі, ніж для справжньої сільсько-господарської праці. Не дивно, що після вітчівських військ виявилось, що багато з них вспомініві до користування, бо їх машини були аланічні, виснажені, або непридатні. Щойно в осені Державна Центральна Машинно-тракторна Станція привела їх до порядку, ворганизувала механіків і монтажерів, і не залишають на великі трупоноси, передусім комунікацій в транспорти, вже 2 тижні після започаткування роботи, зуміла урухомити четверту частину цих станцій, які виорали 12.500 га землі, а механічні молоти виконали 200 000 годин праці. У висліді реорганізації машинно-тракторних станцій приготовлено до весняних робіт у полях трохи більше тракторів ніж їх було минулої осені, а крім того спроваджено з Німеччини трактори Лінца. Ці: теперіша пору масмо 35 головних і 28 побічних МТС-ів. Вартої Львівської Централі мають достатні запаси замінних частин і ними забезпечують МТС-и в потрібний матеріал. Те саме бачимо в Станиславові, Германці й Дрогобичі, де станції Головної Централі забезпечують свої райони в машинно-тракторні станції оріть, сють, жнуть і молотять, обслуговуючи великі фільтрарки, згідно із вказівками Державного Управління Дібр. (Liegenschaftswaltung). (тв.)

З минулого галицьких копалень нафтової роси. В одній із праць присвячених статистиці колишньої австро-угорської монархії з року 1804, в розділі „Природні багатства“ подаємо цікавий опис добування нафтової роси, в годині Східній Галичині. Між іншими читаємо в цьому описі таке: „Земний тир, який галицький селянин називав ропою, це вінць інше, як тільки агущений скальний олій. Його краска темно-бронзова, пепрозорий, має товстий поліск, у дотику холодний, має немілій запах і вдержується на поверхні води; коли його запалити, має живе полум'я, яке континує. Щоб видобути цю росу з землі, селяни виконують глибокі ями, на 5—6 сажнів, широкі на 2 стопи, а щоб земля не обсулася, забезпечують її дошками. Спершу така заглибина заповнюється водою. Коли цю воду зовсім вибрать, появляється роса. Тоді користуючись малими хлопцями, слукають у яму довгий дрючок, на кінці якого прикріплений жмут конопель, або

інших, з довгим білом трав. Обертаючи цим трючком воду намагаються як найбільше намочити його в цій росі, а намочивши витягають наверх і рукою витискають її до ведра. Це триває так довго, доки старчать роси в яму, інка чергової дніни знову підливавася на верх. Коли же роса більше не появляється, виконують селяни до машення воїв і чоботів. Крім того можна з неї одержати смолу, а ветеринари вживаюти її до лікування коней. 1770 р. під час турецької війни вживали її як профілактичного засобу проти зарази, що появилася серед російських військ. Також старанні спінти мали її вживати для бальзамування (тв.)

Шідмінка яєць. На терені ГТ існує кілька продукційних заводів, які займаються виробом засобів, що додаються до печива, чи потрав, зовсім добре заступають яєця. Ці підмінки яєць виробляють з крові, молока та деяких рослин. Існує їх вісім родів. Не є це т. зв. „ерзиця“, тобто нешкідливі для організму підмінні, але є повноварті середні, які зовсім дорівнюють тим відживичам вартостям, які має яєце. Ось недавно в Кракові відбулася перед спеціальною комісією проба печення тієючок, де застій яєць ужито цих штучних середнів. Цю пробу переведено на доручення Головного Відділу Прохарчування та Рільництва й Здоровя. Спроба дала задовільний вислід. Печиво яєчні не відрізняється від цього, в якому були використані яєця.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ

П. Нагорник Іван, Лицьке Шлях. Удається до свого повітового Староства, а там дістанете потрібні Вам інформації в справі Служби Батьківщини. — П. Білинин Петро, Давинич. Прапорите далі в тім напрямі, є у Вас тадан.

КОЛЬПОРТЕРИ!

Голосіться до кольпоражу „СТАНІСЛАВІВСЬКОГО СЛОВА“

в Адміністрації — Станиславів, вул. Адольфа Гітлера, ч. 19. (в Українській Книгарії).

Відповідальній редактор: Дмитро Греголинський.

Видавництво: Українське Видавництво часописів і збірників для Дистрикту Галичини Львів. — Редакція: Станиславів, вул. Лесі Українки ч. 3/І, тел. ч. 16-53. Адміністрація й експедиція: Станиславів, вул. Адольфа Гітлера ч. 19, тел. ч. 18-63.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ФІРМА „ФАРБОЛЬ“ повідомляє свою П. Т. Клієнту, що в перших дніх квітня переносить своє підприємство на вулицю ГЕТОГО ч. 14 (давня Карпінського)

та діяючи за теперішнє довірі, і надалінше ласкаво поручає свої услуги П. Т. Громадянству.

518